

3. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України : Затверджені Постановою Правління НБУ від 02.08.2004 р. №36 [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу : <http://www.rada.gov.ua>.

4. *Примостка Л.О.* Фінансовий менеджмент у банку : [підручник. — 2-ге вид. доп. і перероб] / Л.О. Примостка. — К. : КНЕУ, 2004. — 468 с.

5. *Сало І.В.* Фінансовий менеджмент банку : [навч. посіб] / І.В. Сало, О.А. Криклій. — Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. — 314 с.

6. Фінансова стабільність банків в Україні: організаційно-управлінські аспекти // Монографія / С. Реверчук, А. Фалюта. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка. — 2011. — 208 с.

УДК 339: 336.02

О. А. Федірко,

к.е.н., доцент, доцент кафедри європейської інтеграції,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У ЄВРОПІ

Сучасний етап еволюції світового господарства характеризується прискореним формуванням економіки, що базується на знаннях, що обумовлює пріоритетність інтелектуального капіталу над іншими видами ресурсів економічного розвитку. Водночас, рівень інноваційного потенціалу та система фінансового забезпечення інноваційної діяльності має значні національні та регіональні особливості, що впливає на результативність інноваційного розвитку.

Як видно з рис. 1, у світі сформувалася стійка тенденція до нарощування фінансування науки та інновацій у міру зростання рівня ВНД на душу населення, адже високодохідні країни мають значно більший доступ до венчурного капіталу, вищий рівень приватних витрат на НДДКР і надходжень від роялті і ліцензійних платежів у порівнянні із низькодохідними економіками. Це пояснюється тим, що конкурентні переваги компаній на ринках розвинутих країн визначаються рівнем їх інтелектуально-інноваційного потенціалу та здатністю до технологічної абсорбції. У країнах ЄС (насамперед, у Німеччині, Франції та скандинавських державах) політика національних і регіональних органів управління спрямо-

вана на формування регіональних переваг, що базуються на інноваціях. Таким чином, уряд та місцеві органи влади долучаються до формування інфраструктури комерціалізації нових технологій (технопарків, бізнес-інкубаторів, центрів передачі технологій, наукомістких кластерів), виділяють значні кошти на підтримку інноваційних проектів МСБ, фінансують кооперативні дослідження за участю державних і приватних контрагентів. Цього, на жаль, не можна стверджувати про інші групи країн Європи, в яких національне бізнес-середовище є менш сприятливим для інновацій, а економічна модель у цілому формується на основі експлуатації природних ресурсів, дешевої робочої сили з метою досягнення цінових переваг на глобальних ринках.

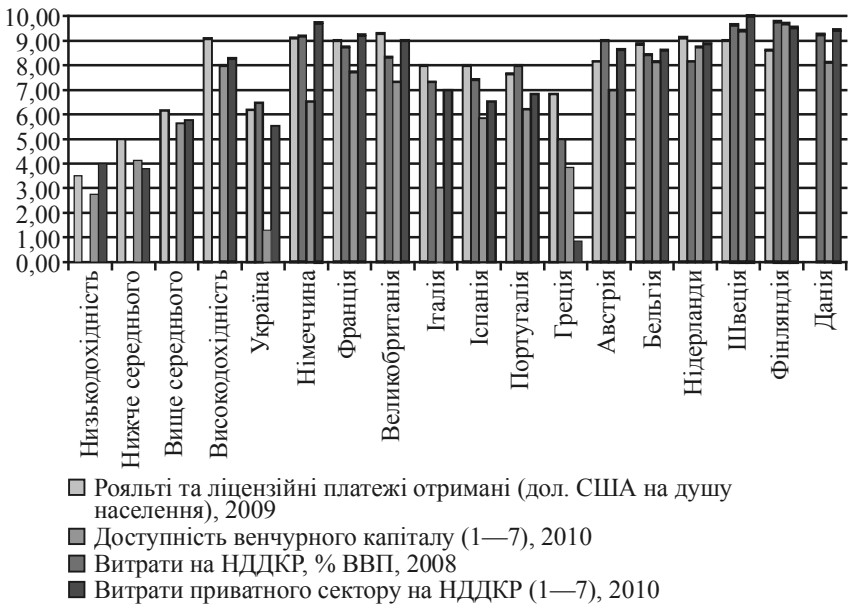

Рис. 1. Рівень і джерела фінансування інноваційного розвитку* України у порівнянні з розвиненими країнами ЄС**

* Використовуються нормалізовані коефіцієнти показників за шкалою від 0 до 10 для 146 країн світу.
 * Джерело: складено автором на основі [1]

Рівень фінансового забезпечення інноваційного розвитку України значно поступається показникам великих європейських держав (Німеччина, Франція, Великобританія), північноєвропейських

(Швеція, Фінляндія, Данія) і малих інноваційних країн (Австрія, Бельгія та Нідерланди). Водночас середземноморська економічна модель (Італія, Іспанія, Португалія, Греція) характеризується нижчим рівнем фінансування інновацій. Тим не менше, показники України значно відстають і від цих держав. Особливо відчутною, при цьому, є нестача венчурних джерел фінансування інновацій в Україні, які вже довели свою ефективність у США, Великобританії та інших державах т.зв. «ліберального капіталізму».

Сучасні регіональні диспропорції фінансування науки та інновацій у Європі обумовлені інтеграційною політикою ЄС. Так, ряд держав ЦСЄ після приєднання до ЄС отримали доступ до наднаціональних інструментів фінансування науки (Сьома рамкова програма (2017—2013), Програма конкурентоспроможності та інновацій (2017—2013), програми Європейського фонду регіонального розвитку, Євроатому тощо), які зараз стали основним джерелом фінансування інноваційного розвитку цих країн. Крім того, амбітні цілі інноваційного розвитку, затверджені у стратегії «Європа 2020» обумовлюють поступове нарощування рівня фінансування НДДКР і його конвергенцію в ЄС (рис. 2).

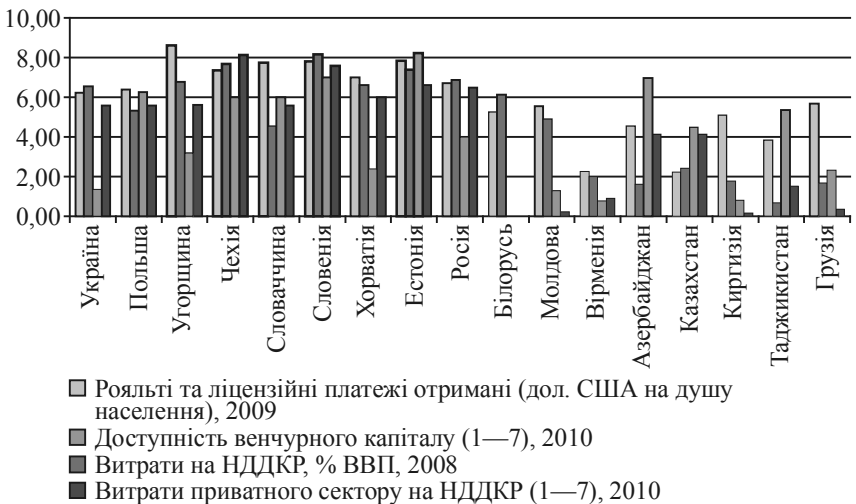

Рис. 2. Рівень і джерела фінансування інноваційного розвитку* України у порівнянні із східноєвропейськими країнами ЄС та державами СНД**

* Використовуються нормалізовані коефіцієнти показників за шкалою від 0 до 10 для 146 країн світу.

** Джерело: складено автором на основі [1]

Регіон СНД сильно контрастує з регіоном центральноєвропейських країн-членів ЄС: лише Російська Федерація та Україна мають співставні рівні фінансування інновацій, у той час як для більшості країн СНД характерні низькі та переважно незбалансовані фінансові показники, що свідчать, передовсім, про фрагментарність підходів до ресурсного забезпечення інноваційної діяльності; не інноваційну, а переважно ресурсноексплуатаційну орієнтацію інвестиційної діяльності національного бізнесу; недостатній рівень вільної ринкової конкуренції на внутрішніх ринках цих країн.

Вирішення окреслених проблем потребує системного підходу, а саме: підтримка не лише пропозиції інновацій, але й формування попиту на інноваційні продукти; ініціювання локальних кооперативних форм інноваційного розвитку; запровадження фінансових стимулів (податкових пільг на інновації), національних та регіональних програм розвитку НДДКР та ін.

Список літератури:

1. http://info.worldbank.org/etools/kam2/KAM_page3.asp?default=1

УДК 336.71

В. О. Харченко,

аспірант кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА В УПРАВЛІННІ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ

Необхідною умовою активізації інвестиційної діяльності в Україні є формування якісного інформаційно-фінансового простору, який би давав можливість суб'єктам господарювання отримувати достовірну інформацію про своїх партнерів, контрагентів та позичальників з метою зниження фінансових ризиків та уникнення можливих збитків. Вивчення світового досвіду показує, що одним з інструментів досягнення поставленої мети є створення державного фінансово-інформаційного агентства. Досить переконливо про це свідчить досвід Франції. За ступенем розвитку